

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16Csp/16/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4416212555
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2017:4416212555.3

Rozhodnutie

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, v spore žalobcu: Friendly Finance Slovakia s.r.o., so sídlom Hlavná 104, Košice, IČO: 47 243 368, zastúpený Mgr. Henrich Schindler, advokát, advokátska kancelária so sídlom ul. Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, IČO: 40887481, proti žalovanej: S. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., I. XXX/XXX, o zaplatenie XXX,XX eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I.Súd žalobu o zaplatenie 200,- eur s 5,5 % úrokmi z omeškania ročne od 08.06.2013 do zaplatenia, z a m i e t a.

II. Súd konanie o zaplatenie 62,21 eur s 5,5 % úrokmi z omeškania ročne od 08.06.2013 do zaplatenia, z a s t a v u j e.

III.Súd n e p r i z n á v a žalovanému nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 21.07.2016 domáhal voči žalovanému vydania platobného rozkazu na zaplatenie 262,21 eur s 5,5 % úrokmi z omeškania ročne od 08.06.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania titulom porušenia zmluvných povinností žalovaným vyplývajúcich mu z Rámcovej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

1.1 Súd v žalobe v celom rozsahu vyhovel a vydal platobný rozkaz č. k. 16Csp/16/2016-20 zo dňa 28.03.2017, ktorý však nenadobudol právoplatnosť, pretože sa ho nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk a uznesením zo dňa 11.10.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.10.2017 bol platobný rozkaz zrušený.

2. Súd pojednával v neprítomnosti strán sporu podľa § 180 CSP. Žalobca mal doručenie predvolania vykázané dňa 23.10.2017. Svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil mailovou správou zo dňa 26.10.2017 z dôvodu hospodárnosti konania a súhlasil s tým, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Žalovanému bola žaloba doručená dňa 05.10.2017 podľa § 116 ods. 2 CSP. Žalovaný mal doručenie predvolania vykázané dňa 15.11.2017 podľa § 111 ods. 3 CSP.

3. V súvislosti s prípravou pojednávania súd oboznámil s listinnými dôkazmi: výpis z OR na žalobcu, rámcová zmluva o poskytovaní spotrebiteľského úveru, zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, výpis z účtu žalobcu, o poukázaní žalovanej pohľadávky na účet žalovaného, čiastočné späťvzatie žaloby zo dňa 18.11.2016.

4. Žalobca tým, že dňa 07.05.2013 uzatvoril so žalovaným Rámcovú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb (ďalej len „rámcová zmluva“) a zároveň Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru (ďalej len „zmluva“), na základe ktorých poskytol žalobca žalovanému krátkodobý bezúčelový, bezúročný úver vo výške 200,- eur. Žalovaný sa

zaviazal vrátiť žalobcovi celkovú čiastku 262,21 eur, ktorá je tvorená súčtom poskytnutého úveru vo výške 200,- eur a celkových nákladov za poskytnutie úveru vyjadrených pevnou sumou vo výške 62,21 eur. Úver s prísľušenstvom sa stal splatným dňa 07.06.2013. Pretože žalovaný svoj dlh v lehote splatnosti nesplnil a nevrátil dlžnú sumu, žalobca si v súlade s čl. IV bod 4 Rámcovej zmluvy a s poukazom na § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nar. vlády č. 87/1995 Z.z. uplatnil aj zákonné úroky z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 262,21 eur odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti úveru až do zaplatenia.

5. Podaním zo dňa 18.11.2016 právny zástupca žalobcu doručil súdu čiastočné späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie 62,21 eur s 5,5 % úrokmi z omeškania ročne od 08.06.2013 do zaplatenia. Súd konanie v tejto časti zastavil s poukazom na dispozičné právo žalobcu podľa § 145 ods. 2 CSP.

6. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

6.1 Všeobecná premlčacia doba je ustanovená k dĺžke troch rokov. Plynie odo dňa, keď sa právo mohlo - objektívne posudzované - vykonať (uplatniť) po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním návrhu (žaloby) na súde, teda keď je actio nata. Preto nie je rozhodujúce, z akého dôvodu, t. j. či subjektívneho alebo objektívneho, tak oprávnený subjekt neurobil. Actio nata nastáva vo väčšine prípadov zrochnosťou dlhu, t. j. dňom, keď mal dlžník prvýkrát splniť dlh, resp. začať s jeho plnením.

7. S účinnosťou od 1.5.2014 stanovuje zákon orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy povinnosť prihliadať aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Uvedené ustanovenie predstavuje vo vzťahu k § 100 Občianskeho zákonníka lex specialis.

7.1 Podľa ust. § 5b Zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Premlčanie je definované ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo vykonalo. Použitím námietky premlčania má za následok zánik súdnej vymáhateľnosti práva v dôsledku čoho nemožno premlčané právo oprávnenému priznať. Vznesením námietky premlčania zaniká nárok, t.j. vynutiteľnosť prostredníctvom súdu, ale subjektívne právo trvá naďalej, jeho uplatniteľnosť je obmedzená len na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu a ostatné premlčacie doby. Všeobecná premlčacia doba má substidiárny charakter a použije sa tam, kde pre konkrétne právo nie je Občianskym zákonníkom ustanovená osobitná premlčacia doba.

8. Zákonom č. 102/2014 Z. z. ako bod 11 Čl. VIII bol do zákona č. 250/2007 Z. z. ochrane spotrebiteľa zavedený nový § 5b. Zákon nadobudol účinnosť 1. mája 2014 a zákonodarca nestanovil žiadne interpolárne pravidlá. S ohľadom na potreby aplikačnej praxe sa jednoznačne ustanovuje povinnosť ex offo postupcu orgánov dozoru a orgánov posudzujúcich nároky zo spotrebiteľskej zmluvy skúmať a vyhodnocovať prekážky uplatnenia práva predávajúceho voči spotrebiteľovi. Celkové nastavenie spoločenských procesov v oblasti ochrany spotrebiteľa je však nepochybné. Smeruje k maximalizácii ochrany spotrebiteľa, ako slabšej strany v právnych vzťahoch - v tomto smere hraničí subjektívny teleologický (historický) výklad § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa i s eurokonformným a objektívnym teleologickým výkladom, teda úmyslom zákona v konkrétnej dobe a situácii. Pomerne jasným a nepochybným sa v tomto svetle javí úmysel zákonodarcu i zákona, a výklad konkrétneho ustanovenia je tak len derivátom elementárneho pravidla, že každá právna norma sa má vykladať na prospech toho, na ochranu ktorého je primárne určená. Výklad tejto normy môže byť výkladom buď „in dubio mitius“ (v pochybnostiach miernejšie, teda „právoochranné“ vo vzťahu k adresátovi tejto ochrany), alebo výkladom iným, ktorým by ale priznával adresátovi právnej ochrany menej práv, ako bolo „v úmysle“.

O povahe právnej normy nerozhoduje formálne kritérium zaradenia právnej normy do právnej predpisu, ale charakter právnych vzťahov, ktoré táto právna norma reguluje. Ak právna norma reguluje vzájomné subjektívne práva a povinnosti svojich adresátov priamo, nesprostredkované súdnym zásahom, pôjde o normu hmotnoprávnu. Procesné právo naopak stelesňuje všetky tie normy, ktoré regulujú ľudské správanie v konaní zameranom na poskytnutie súdnej ochrany pred súdnymi orgánmi. Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa normuje predovšetkým a najmä o procesnej činnosti orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy a má preto charakter procesnoprávny. To, že zákonodarca použil v citovanej norme pojem premlčanie, ktoré je upravené v hmotnoprávných predpisoch, na tom nič nemení. Použil ho totiž v kontexte s prihliadaním na skutočnosti, ktoré bránia priznať plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy. Priznáva sa jednoznačne ochrana ohrozenému alebo porušenému subjektívnemu právu, čo je nepochybne a zrejme úloha civilného práva procesného. Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa je tak lex specialis k citovanému ustanoveniu § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré je však samo procesným ustanovením, nakoľko v naznačených diferenciách normuje o procesných vzťahoch, keďže stanovuje súdu podmienenú povinnosť prihliadať na skutočnosti, ktoré nastali v konaní. Dikcia ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dikcia ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa sú komplementárnymi pravidlami vo vzťahu lex generalis (100 ods. 1 OZ) a lex specialis (§ 5b zákona o ochrane spotrebiteľa), lebo dikcia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa jednoznačne dopĺňa pravidlo ustanovenia § 100 ods. 1 OZ.

Procesná norma bez ohľadu na mieru legislatívneho vyjadrenia pôsobí odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti na všetky „živé“ spory prebiehajúce na súdoch. Ak ide o normu procesnú a zákonodarca nestanovil osobitný právny (intertemporálny) režim, pre túto situáciu, platí pravidlo okamžitej aplikability. Súd má prihliadať na premlčanie práva ex officio vo všetkých konaniach začatých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia.

Na premlčanie práva musia byť kumulatívne splnené dve podmienky - márne uplynutie premlčacej lehoty a dokonanie premlčania v súdnom konaní (spravidla účinne vznesenou námietkou premlčania alebo v novom režime prihliadnutím na jej márne uplatnenie súdom ex officio.).

9.V prejednávanej spore dospel súd k záveru, že žalovaný a predchodca žalobcu uzatvorili Rámcovú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb (ďalej len „rámcová zmluva“) a zároveň Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru (ďalej len „zmluva“), na základe ktorých poskytol žalobca žalovanému krátkodobý bezúčelový, bezúročný úver vo výške 200,- eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť žalobcovi celkovú čiastku 262,21 eur, ktorá je tvorená súčtom poskytnutého úveru vo výške 200,- eur a celkových nákladov za poskytnutie úveru vyjadrených pevnou sumou vo výške 62,21 eur. Úver s príslušenstvom sa stal splatným dňa 07.06.2013. Súd mal preukázané, že v prejednávanej spore sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu vzhľadom na strany sporu, ktoré uzatvorili vyššie uvedenú zmluvu. Spotrebiteľskou zmluvou je akákoľvek súkromnoprávna zmluva, ktorá sa vyznačuje definičnými znakmi uvedenými v § 52 ods. 1 OZ bez ohľadu na to, či je upravená Občianskym zákonníkom, Obchodným zákonníkom alebo iným zákonom a teda ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách je potrebné použiť aj na právne vzťahy, ktoré vznikajú aj na základe iných zákonov z oblasti súkromného práva. Medzi spotrebiteľské zmluvy môžeme zásadne zaradiť len zmluvy, ktoré majú odplatný charakter. Súd mal preukázané, že žalobca poskytol žalovanému krátkodobý bezúčelový, bezúročný úver, ktorý bol splatný dňa 07.06.2013. Keďže žalovaný porušil zmluvné povinnosti a úver v dohodnutej lehote splatnosti nezaplatil, žalobca mal právo uplatniť si žalovanú pohľadávku na súde prvýkrát dňa 08.06.2013. Trojročná premlčacia lehota uplynula dňa 08.06.2016. Žaloba bola podaná na súd až dňa 21.07.2016, to jest po uplynutí premlčacej doby. Keďže žalobcom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa povinný prihliadnuť na premlčanie ex offio bez toho, aby sa žalovaný premlčania dovoľával v zmysle Občianskeho zákonníka, keďže ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods.1 Občianskeho zákonníka a je ho nutné aplikovať prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní. Ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa bolo zavedené Zákonom č.102/2014 Z.z. s účinnosťou od 1.5.2014. Vo vzťahu k nemu neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia. Uvedené ustanovenie je ustanovenie procesným, keď orgánu rozhodujúcemu o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez námietky premlčania vznesenej spotrebiteľom. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku a žalobu zamietol.

10. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

V prejednávanej spore si žalobca uplatňoval zaplatenie sumy 262,21 eur s príslušenstvom. Konanie v časti o zaplatenie 62,21 eur s príslušenstvom bolo zastavené z dôvodu čiastočného späťvzatia, ktoré zavinil žalobca a súd ho vyhodnotil ako neúspech žalobcu, čo predstavuje 24 % a trovy konania by prináležali žalovanému. V zostávajúcej časti o zaplatenie 200,- eur s príslušenstvom súd žalobu zamietol, čo predstavuje 76 %, čo rovnako predstavuje neúspech žalobcu a trovy konania by prináležali žalovanému. Súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože mu zo spisu žiadne trovy konania nevyplývajú.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.